

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Inbreng AO WMO 26 september

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
19-09-2018	18-0400/MH/RS	Marijke Hempenius, m.hempenius@iederin.nl	

Geachte Kamerleden,

Op 26 september spreekt u in een algemeen overleg over de WMO. Op 27 juni van dit jaar verscheen de evaluatie langdurige zorg van het SCP. Dit evaluatierapport bevestigde het beeld dat PG-organisaties al langer naar buiten brengen. Vooral mensen met een levenslange en levensbrede beperking hebben moeite om de juiste zorg en ondersteuning te vinden. En de mogelijkheden om informele hulp in te schakelen worden stelselmatig overschat. Als belangenorganisaties onderschrijven we de aanbevelingen van het SCP om het stelsel waar nodig te repareren en daarbij ook een aantal uitgangspunten – zoals het idee dat er veel meer informele hulp kan worden verleend – opnieuw tegen het licht te houden.

Voor het aanstaande debat willen we u ook nog de volgende drie punten meegeven.

1. Laat invoering abonnementstarief niet saboteren

Als PG-organisaties hebben we ons de afgelopen jaren vaak druk gemaakt om de oplopende kosten voor mensen met een beperking en chronisch zieken. We zijn dan ook blij met de invoering volgend jaar van het abonnementstarief in de WMO. Dit is een mooie eerste stap. Vooral mensen met een beperking met een middeninkomen – die de laatste jaren het sterkst in koopkracht achteruit zijn gegaan – zijn hiermee zeer geholpen. We horen echter steeds vaker dat gemeenten hierop vooruitlopen door voorzieningen over te hevelen van maatwerk – waarvoor het abonnementstarief gaat gelden – naar de algemene voorzieningen. Zo kunnen ze voor deze voorzieningen alsnog apart geld vragen. Dit pakt voor alle gebruikers van de WMO – van laag tot hoog inkomen – negatief uit want het leidt opnieuw tot stapeling van kosten.

Wij vragen u daarom om er bij de minister op aan te dringen:

- *dat hij gemeenten laat weten dat begeleiding, dagbesteding en respijtzorg altijd onder het abonnementstarief dienen te vallen;*
- *en dat hij een monitor opzet om deze onwettelijke verschuiving van maatwerk naar algemene voorzieningen te volgen.*

2. Zorg dat afspraken over hulpmiddelen leiden tot echte verbeteringen

Bij hulpmiddelen gaat nog steeds veel mis. Vaak duurt de levering lang, is er sprake van slechte service en is de kwaliteit benedenmaats. Problemen met hulpmiddelen als mensen verhuizen naar een instelling, horen wij regelmatig. Ook bij woningaanpassingen doen zich problemen voor. Bijvoorbeeld als iemand naar een andere woning wil verhuizen vanuit een aangepaste woning, zijn er gemeenten die dan geen woningaanpassing meer willen vergoeden. Over deze kwesties zijn rapporten verschenen van Ieder(in) en andere PG-organisaties en Kamervragen gesteld. Het heeft ertoe geleid dat het ministerie van VWS en VNG voor de zomer afspraken hebben gemaakt over een verbeteragenda. Ook is een onderzoek gestart naar een verbeteragenda voor het omgaan met hulpmiddelen uit meerdere domeinen (Wmo, Zvw en Wlz).

Op papier zien al deze plannen er mooi uit. Wij vragen de Kamer er bij de Minister op aan te dringen:

- *ook te onderzoeken of dit echt tot merkbare verbeteringen leidt.*

3. Pak het gebrek aan toezicht en tegenkracht aan

Rechters hebben recent belangrijke richtinggevende uitspraken gedaan over de bedoeling en uitvoering van de WMO. De Centrale Raad van Beroep heeft zich bijvoorbeeld uitgesproken tegen de weigering van een gemeente om de woningaanpassing te vergoeden, omdat de vrouw in kwestie had kunnen voorzien dat ze bij het ouder worden gebreken zou krijgen. De CRvB maakte ook korte metten met een gemeente die het indiceren volledig overliet aan een zorgaanbieder. En de rechter wees recent een gemeente terug die iemand wilde verplichten op zoek te gaan naar vrijwilligers voor de begeleiding.

Toch zien we helaas maar al te vaak dat gemeenten zich weinig aantrekken van de voorliggende jurisprudentie. Naar onze mening speelt hierbij mee dat het toezicht in het sociale domein te wensen overlaat en dat de tegenstem ontbreekt. Lokale rekenkamers zijn vaak onvoldoende toegerust voor de nieuwe taken, lokale media leiden een kwijnend bestaan en ook de plaatselijke belangenbehartiging heeft het moeilijk.

Zou u de minister willen vragen:

- *herkent de minister dit beeld?*
- *en wat wil de minister eraan doen om het toezicht op het WMO-beleid te verbeteren en de positie van de lokale belangenbehartiging te versterken.*

Wij vertrouwen erop dat u deze punten aan de orde wilt stellen en wensen u een vruchtbaar debat.

Met vriendelijke groet,



Illya Soffer,
directeur Ieder(in)



Dianda Veldman,
directeur Patiëntenfederatie Nederland



Aline Molenaar,
directeur Per Saldo



Liesbeth Hoogendijk,
directeur Mezzo